

Gazeta ese de dñe eri, adeca: Mercurea si Sambata, Fóie'a odata pe sepe-temana, adeca: Mercurea. Pretiu loru este pe 1 ann 10 f.; pe diumatate a. 5 f. m. c. iulaintru Monarchiei.

GAZETA

TRANSILVANIE.

Partea oficiosa.

In interesulu posesorilor de bani de chetia de ai statului, carii prin emisulu minist. de finantia din 26. Martiu 1856 s'au strensu in leuntru si in ultim'a Augustu a. c. esu din cursu cu totulu, se aduce aminte, cumca potrivitu cu emisulu de susu (F. L. J. XII. 39), se mai pote pena in finea lui Octobre 1856 castigu voia dea schimba bancnotele revocate, prin petitiune data la ministeriulu de finantia, eara dupa decurgerea acestui terminu nici petitiile de felintu acesta nu se voru respecta.

Partea Neoficiosa.

TRANSSILVANIA.

Clusiu, in 9. Septembre n. 1856.

Onorat'a Redactiune se postesce a publica urmatoriulu articlu. —

Nu e nici unu semnu si documentu despre nemerginit'a bunatate si indurare a lui Dumnedieu catra poporele pamentului mai vederatu si mai luminatu, decatu candu acestora le da Imperati direpti, intie-lepti si indurati, pentrua dupa disa s. scripturi „Imperatulu direptu redica tiér'a.“ Direptu aceea noi si din acésta cautare debue se adoram bunatatea, si dragostea lui Dumnedieu catra natiunea si beserica nostra, caci ni a daruitu unu Imperatu direptu, intieleptu si indu-ratu, care se tacu de imbunatatirile atatu materiale, catu si intieleptu ale sórtei poporului provenitórie prin institutiuni folositóre din marinimósa liberalitate imperat. si se me restringu numai la aceles, ce s'au facutu in interesulu besericel si alu s. uniri prin restatorirea mitropoliei dela Alba-Julia, inadusita in una serie de 144 de ani prin injuri'a tempurilor, in pre avut'a demnitate si aptititate, precum si prin redicarea celor doue nou episcopate: unulu la Gierla, altulu la Lugosiu pentru cei de religiunea greco-catolica, a reversatu spre clerulu nostru din bogat'a animei sale visteria darurile iubirei si a le munificentiei sale, care dela preinaltiatii sei predecesori — augustii Imperati ai Austriei a erezituo. — Ocasione mai deapró-pe si mai binevenita clerului, de a mari si a dura bunatatea, si indurarea lui Dumnedieu in faptele demne de eterna recuno-sciint'a ale preinaltiatului nostru Imperatu i s'a datu in 7. Septem-bre st. n. a. c. cu prilegiulu multu stralucientei instalatiuni a Illustratai Sale D. episcopu Ioane Alexi in scaunulu de curendu redicantei episcopii din Gierla prin clementisim'a liberalitate si munificentia a preabunului nostru monarhu, care ocasiuno, pentru asi esprima cor-dialele simtieminte de omagiala recunosciintia catra ai sei facatori de bine, carii dupa putintia prin ale sale zelose lucrari au concursu la implinirea doririlor, o asceptase cu sete totu poporulu si clerulu. —

Cu nespusa a animei bucuria furamu norociti in 5. Septembre a. c. aci in Clusiu a felicita de multu dorita calatoria a Eseentiei Sale D. Andrei Sterca-Siulutiu comite, si archiepiscopu mitropoliei de Alba-Julia catra Gierla — residentia santiei sale nou-lui episcopu, intreprinsa pentru alu instala in scaunulu episcopescu, si in numele districtului Archidiaconalu alu Clusiu gratulandui, a mi esprima devotamentulu de fiésca reverintia si recunosciintia: pen-tru stra.ucitele merite, ce lea facutu acestu archipastorii, asemenea pastoriului celui bunu din s. scripture, prin abnegarea de sinesi pune la batranetiele sale cele carunte si pline de totu respectulu, cu o ne-obosita ostenéla si nespusu zelu, spre marirea lui Dumnedieu, in interesulu patriei, clerului.

Pentru tieri straine 7 f. pp 1 sem., si pe anulu intregu 14 f. Se prenumera la tote poste c. r., cum si la toti cu noscuti nostri DD. corespondinti. Pen-tru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c

De aci in diu'a armatóre la 6 óre diminéti'a insociendulu si eu a plecatu estra Gierla — pe lunga tóte ca plóiea si tempulu nu era fa-voritoriu — in mediul'a dieceselor — la Valasztu — la bineven-tatu Domnulu c. r. presiedinte Luchi in numele preturei dela Bonczi. da; — totu acolo l'a fericitu parochulu gr. c. din Valasztu imbra-catu in ornatu besericescu, tienendo Evangelia a mana, cu totu po-porulu de acolo, bucuranduse din inima, ca sunt fortunati a vedea si reveri in midiloculu loru pe archipastorius sev, si parinte! Lunga ospetari'a pagului Kendi-Lona l'a intimpatu pe Escel. Sa mitropolitul vnu numeru mare de tineri romani, — toti calari imbracati ser-batoresce, unii iau incungiu-rata caret'a, altii au purcesu inainte'i. — Totu acolo o deputatiune de protopopi sub conducerea prea onoratei Domniei Sale Macedone Papp, vicarinu Foraneu alu Rocnei l'au felicitu in numele intregei preotimi, si populatiuni catolice de ritu grecu din nou'a diecese.

In capetulu Gierlei din susu — la podu — l'a cuprinsu pe Escel. Sa mitropolitul, si l'a bineventatul Domnulu Jakab Bogdan. Consu-lulu orasiului cu totu magistratulu din partea orasenilor; era Dom-nulu presiedinte de pretura Szenkovits in numele c. r. oficiolaturi din Gierla. Tuturoru lea respuns Escel. Sa in limb'a in care i s'au facutu felicitatiunile cu cuvinte pline de spiritu archipastorescu; de aci urmatu si precesu de carete, a purcesu pene la beserica din Cau-dia', unde dela porta de onore, pe a careia frontier'a era inscriptiunea: „Benedictus, qui venit in nomine Domini“ (Binecuvantata e, celu ce vine in numele Domnului) precum si semnele de credintia, ne-dejde si dragoste de lemnii tatare, sta multime mare de poporu adu-natu din tóte partile.

Domnii protopopi, preoti si oficiolaturi imperatesci formandu spa-liere, asteptau cu bracie deschise se cuprinda pe adamatulu archiepis-copu mitropolit; aci Illustratai Sa D. Ioane Alexi, instalandulu e-piscopu, intru insotirea mai multor Domni protopopi si preoti im-bracati in totu ornatusu besericescu, care de care mai decoru, a bine-ventatul pe Escel. Sa mitropolitul cu o oratiune multu cumpănitóre, sanatosa si amesurata demnitatei si raritatei unui asia mareliu oaspe-intre romanii, a unui archipastorius asia de multu dorit.

Dupa finirea oratiunei intre melodiose cantari besericesci au in-tratu in beserica, unde s'a cantat „Te Deum“ pentru fericirea familiie imperatesci si binevenirea Escel. Sale Preluminatului D. mitrópolitu, dupa a caruia finire in caret'a nouului episcopu mersera la ospi-tiurile sale.

In 7. Septembre — dia'menita pentru instalatiune a cursu tota procesiunea dupa programa: Pretimea la 8 óre dela beserica din Caudia a venit u imbracata in ornate besericesci la residenzia epis-copale, unde a intimpatu pe Escel. Sa D. mitropolit si pe Illustr. Sa D. episcopu re'ntorcanduse cu procesiune la beserica in ordinea acé-sta: Flamurile besericesci — chorulu cantaretiloru — unu clericu cu crucea capitulare — doui clerici portandu bulele — celelalti clerici in superpelitie parechi — clerulu in uniforma parechi: mai anteiu Dnii parochi — apoi Domnii protopopi si vicari, parochi — doni diaconi cu stihirile si cadelnitiele. — Pretimea imbracata in ornate besericesci — capitulari, ca deputati tramisi dela mai multe capitule, imbracati in ornate asemenea besericesci. — Santiile Sale Domnii episcopi — cle-ricii ministranti — statulu civilu si militariu dupa rangulu seu. — Pe drumu chorulu cantaretiloru sub conducerea Dn. Ciora, cantorulu gr. cat. dela Urbea mare, a cantat „Imperatulu Cerurilor.“ Sosindu in beserica prea santiile sale Domnii episcopi s'au imbracatu in ornatele episcopesci — intre cantarile cantoriloru.

(Va urma.)

Monarchia Austriaca.

TPANCCIJLWANIA.

Брашов. Апърареа інтереселорд агріклтвре. Съв ачестъ тітвълъ жърпалвлъ „Bandere“ днімъртъшеште впъл артівлъ din Парисъ, днітръ каре де ші нз се афъл преа твлтъ ідеі поэзъ, се афъл днісь ідеі съпътосте, каре ар терита де а фі ре-пецітъ пе тотъ зіоа къте одатъ, пентрка дбръ ар стръбате шіла чеі къв агзглъ таі греі ші къв сішглъ таі тжшпітъ, пентрка тъкар де аічі дніпіт агріклтвра, каре есте тата бвпъ а комерчівлъ ші а індустриі ші фъръ каре чеі таі вогатъ днілгтъ днікъ нз іар ръмъпна алтъ чева декътъ съ се пнпъ а рдіе дні локъ де пнпъ да абръ ші арцітъ, съ нз таі фіе трактать ка о фікъ сърманъ ші пъръсітъ де кътъ о шамъ вітрегъ ші пе-сімдітбре. — Сімбіреле ачелъ артівлъ есте:

Франца оффері де скъпните треі апі впвлъ дніпъ алтвлъ. Ес-тімпъ din порочіре апвлъ і а фостъ таі тъпосъ; токта днісь пентрка ачеста тітпвлъ есте акът, ка чеі карій стаі дні капкълъ теселорд съші бать капвлъ пентрка афлареа впвлъ методъ пади-калъ, спре а днітіппна пентрка алтъ днілі діпса ші фошета. Чеєа че о'а зіоі деспре Франца съ піо лгъмъ де днівъцътвръ тої пріп туте церіле. Нз есте пічі о гретате а лва пе агріклтвръ де съвдіоръ, днідатъ че вомъ авеа воінца ші дніцелепчнна де а о пропті ші днідьчи ашea прекъш дні фачетъ індустриі, адікъ тес-серілорд съші танфъннрелорд ші фабрікателор.

Прівіді кът къпіталіштії чеі тарі се дніодескъ ші пнпъ ла впълъ локъ къ шіліоне, пентрка съ днітрепріпзъ лакрърі тарі дні індустриі ші комерчіз, дні дръмърі де феръ ші коръбірі; віта-дівъ кът еі дніші калквілъзъ проценделе ші dividende пе каре ле сперезъ din асеменеа днітрепрісе. Дечі ліпсевште пнпмаі, ка тотъ асеменеа союзтьші съші днітвръ а ле лоръ къпіталврі днікъ ші дні фолосвілъ економіеі де пнпжптъ; еаръ ачеста съ о факъ пе кътъ се пітіе таі квржпдъ, адікъ пнпъ къндъ нз apde еаръш лг-тінараа да дніштъ, пнпъ нз даі еаръш апій чеі таірі песте дніші ші ціннітвръ. Декъ ачелорд къпіталішті де пасъ ка къ акці-ле де къпіталврі дестинате пентрка дніпітврі агріклтвре съ спекулеме да бвръ, еі о потѣ фаче ачеста ка къ де ачелое ка ші впнъ бръ къ челе овпнъгро аснпра фелрітелорд ратврі де ін-дустриі ші де дръмърі ферекате.

Жърпалеле аввръ тотъ дрептатеа къндъ еле овсерваръ, къ-тапінеле къпіталврі, пе каре „кредітвріе товіліаре“, ачесгे ін-стітуте въпешті, каре с'аі фъкътъ де модъ, ле рідікъ дела оа-мені ші арвікъ дні індіотрі де тотъ пласа, вреодатъ воръ ші таі фі сіліт а се ретраце дела спекулеме да дръмърі ферекате, пентрка дбръ нз се воръ фаче дні веќвілъ веќвілъ тотъ пнпмаі дръмърі ферекате. Ашea се крede, къ ші пнпъ акът а осітъ ачелъ тітпі, днітрка каре спірітвілъ де днітрепрінде, къпіталвріле тарі съ се арвіче ка тотъдінсвілъ пе агріклтвръ, съ крeditese адікъ пе агріклтврі тічі ші тарі, днітрка карій чеі таі твлці шіар кълтіва тошіле лоръ твлтъ таі біне, ар сторче впсбреа пнпжптвлъ къ реслаттъ таі днівкврітъ, декъ нз леар ліпсі то-неда, съші адікъ същеле каре се чеі пеапъратъ спре а дніввесті опі че тошіе къ челе тревзінчо, віте, сешипце, впелтеле, кль-діпі, пентрка економіа съ се пірте біне; лоръ днісь ле ліпсев-ште къпіталвлъ, еаръ къ пнпікъ ажкпі преа аповоіе да чева.

Къпіталішті днілесніндъ пе агрікалторі ар пнтеа фі сігврі де але лоръ къпіталврі, пентрка тошіле ачелорд съпт іпотече твлт таі впнъ декътъ сімплвлъ кредитъ алд спекулеме ші тесеріе-швлъ.

Церіле din Европа днікъ тогъ нз пріпвкъ атъта пнпе кътъ ар фі дні старе де а пріпвче днітре алтъ днітрепітвръ, адікъ декъ агріклтвра с'аі фавора таі дніадінсвілъ; еаръ пепрівкъп-діе де ажкпі, зртвзъ де сінеш ка шіжлочеле відеі съ фіе скъпнте; еаръ апій скъпнтеа чеіора де къндъ лгтврі де ар-зріа са скъпнтеа съші харістія тутврорд чеіорблале лакрърі че-ряте де бтепі пентрка а лоръ тревзіпъ ші комодітате. Тоате прецвріле тутврорд лакрърілорд атжрізъ дела прецвілъ пнпі; чеі таі твлці бтепі воръ зіче тогъдеа: таі біне члвъ ші сътвілъ, декътъ тандръ ші філтвнндъ, — еаръ чеі таі пнпі воръ чеі деа'ндірарате. Даі пнпе ефтіпъ ші тогъ чеіелалте воръ фі таі ефтіпъ. Ільеа днісь пнпмаі атвпчі ва фі таі ефтіпъ, къндъ агрі-клтвра ва проспера днітрк тотъ пнтереа квважптвлъ. Нічі агрі де артвръ, пічі лівзіле де фъпаде, пічі віле ші къ атътъ таі пнпінъ вітеле се кълтівъ пнпъ акът дніпъ впъ методъ тінтосъ, съші кът зічептъ раціоналъ; къчі пнпісле економіі де моделъ алд пнптрпсъ пнпъ акът дні преа пнпінъ цері къ ексептівілъ лоръ члвъ демпн де тотъ лаідъ, дніквръпіаре ші зртвріа.

Оніл алд венітъ ла пеівна пъррое де а вреа съ днівіде пе бтепінъ дела четъділе тарі, кът съ факъ din фінъ пнпінъ пнпе твлтъ, ка ші кът о пнпе дніфънатъ пнпмаі пентрка къ есе din къпторд крескътъ ші бешікатъ ар авеа дні сінеш таі твлтъ пн-

тере пнптрітбре декътъ чеа, тотъ доспітъ, днісь таі днідесатъ. Днівъціді пе бтепі кът съ пріпвкъ спічі таі твлтъ, таі гръп-дісіе ші твлтъ таі тарі, апоі ашea шітв къ воръ авеа пнпе де ажкпі, воръ шіт съ о фактъ ші таі гаствбсъ. Алтора еаръш ле пленспі пріп капвъ, ка съ рекомінде бтепілорд пнпеа де врезвъ, пентркъ къчі адікъ врезвълъ есте таі пнптрітбре де кътъ алте се-шіпце; ачеса днісь таі тарі, ашea шітв къ воръ фіе тітврілъ пнпінъ пнпінъ тітврілъ таі пріпвкъ тітврілъ таі пе тотъ розбреле, че елд дніші алеце ші днікъ ші преа алеце пнпжптвлъ дні таі тарі ші кътіа съв-каре дні плаче а ръсърі ші а се кобе, апоі ші претінде о твл-тіа фъръ фречетъ де кътъ пнпшоівлъ din Влашка.

Адевърврі кът съпт ачеста дні Франца днічепріръ а фі ре-клюпоксіте, дніпінішате ші ръспіпндіте таі вхртосъ днітре про-пріетарі таі тарі, пентрка чеі тічі адікъ сътенії де аколо съп-тотъ ашea фрікоші де дніпітврі ка ші пе ла поі. Мнлці къпіта-лішті тарі алд днічептъ а'ші арвіка бапіл пе днітрепрінде агро-номіч. Зъл днісь Франца къ попорітіа са чеа пнптрбсъ ші аре тревзіпъ ка чеі аввді съші днітврі таі а лоръ лаіре а-шіпте спре агріклтвръ.

Къ ачеста днісь нз воітъ а зіче таі твлтъ, декътъ къ че-лелалте цері ші локбръ днікъ съ гръбекъ а се пнпе къ тотъ дніпівілъ пе економіа кътпвлъ ші а'ші кълтіва туте ратвріло ач-леіаш дніпъ шетврілъ доведіте пнпъ акът де челе таі пріп-чбсъ; еаръ спре скопвлъ ачеста се чеі таі штіпце форте соліде, атътъ теоретіч кътъ ші практиче. —

Сівій. (Дніпъ Sieh. Bote.) Дні Apdealъ, кареле прекът е къпоскътъ, пе о съпрафацъ de 1100 міліврі пнптрате зре локзіторі чева престе 2 шіліоне се дніпъ 613 тжргврі (бвлчврі) престе алд. Пріп зртврі пе фіекаре зі се вінъ таі пе тотъ зіоа кътіе дніпъ тжргврі. Ніоте къ ар фі де ажкпі, декъ фіекаре тесеріешъ ар черчета кътіе впнъ тжргврі съші члвъ твлтъ дніпъ пе лаіръ, din ачелое каре ар къдеа дні веќпітатеа лаіші ашea впвлъ къ алтвлъ ар фі де ажкпі 1 пнптард де парте а търгврілорд де акът съші адікъ врео 150 пе алд. Ачестъ какъ с'а десбътвтъ таі де твлтъ орі дні ревніпна тесеріешълорд де аічі нз пнпмаі, че днікъ с'аі фъ-квтъ ші пашій червілъ дні ачестъ прівіпцъ. Ревніпна тесеріеш-шълорд а репедітъ чеіререа са кътъ камера din Брашовъ, центрка дніпса съ тіжлоческъ десфіпцареа тжргврілорд петревзінчо. Еаръ декъ дні ачестъ лакръ нз с'а възгтъ пнпъ акът пічі впнъ реслаттъ, віна фъръ днідоіель нз есте пічі а камерей комерчіа-ле, каре ші аре datina де а'ші терпіна лакртвріле сале къ пе-прецетъ, пічі а вре впнъ дікастепірі де каре с'аі ціпіа ачестъ требъ, че днітврізіореа провіне пнпмаі din ачеса днітрепітврі, къткъ штерціореа впорд проіптврі ка ачеста конспінцітіе пріп зсъ de ані дніделвінгці ші пріп днітвріре таі палтъ, требвє съ се съпнъ таі днітврі зпіе дніліверрі атървіті ші таторе, таі на-інте де а се пнтеа пнпе дні лакраре. Пентрк ачеса поі нз алд къзвтъ днітрк спер-пца постръ, че съпнітв копвіші, къ дні ачестъ прівіпцъ днікъ ва фі таі біне, днідатъ че се ва къштіга лъ-швріта копвіківн, къткъ бінеле копчтъцепілорд де статъ чеі дніпціореа тжргврілорд.

Дніпърціндъ тжргвріле Apdealвлъ пе лаіліе апвлъ, афльтъ шірвдъ зртвріор: пе Маів се вінъ престе алд 81 тжргврі, пе Ноємврі 61, Септемврі 57, Іапварі 55, Марці 52, Івлів 49, Фаэр 48, Апріле, Августъ ші Дечемврі кътіе 43, пе Іспів 41, пе Октомврі 40, къ тотълъ 613. —

— Орі чіпіе ва лаіа дні въгаре де сімъ нрдіреа де тітпі, пъръсіреа лакрлале де акасъ, періквілъ де а нрдіреа де къштіга таі вхртосъ къндъ съші днілареа тітпвлъ съші алтے копівіктврі комерчіале прічіпвсскъ тжргврі славе ші форте славе, кътіе ші алтے таі твлтъ днітрепітврі, ва требві съ dea дрептъ дріріпцелорд съсъ пнпітвлъ жърпалъ ші съ пофтескъ дніпціореа пнпірвілъ тжргврілорд, днітрк каре зпіе де сате ші дела оръ-шеле авіа терітъ пнпеле де тжргврі.

— Minictepірілъ де фінанце а апрабатъ пропіпнеріле гъвс-пнпілъ постръ пентрк zidiprіде ші арапцареа лоръ спре комодітатеа бспеділорд ла быве дела Bіzakna. Тотъ аша скріе „С. Б.“ ші деспре Елепітакъ ші Борсекъ, къткъ, дніпъ кът се агде, гъ-бернлъ церій ва лаіа тесврі кореепнпзтвріе пентрк днітродвчереа зпіе opdine de комодітате твлцітврі.

— Дръмълъ де фіръ дела Oprade преоте Кліжъ ла Брашовъ се бвквръ де впнъ днічептъ въпнъ. Прелвквріле я ачеста с'аі днічептъ; ші дні 27. Августъ, днітр'о adsnape de посесорі твлці ші тарі din теріторілъ офіціатвлъ Елешдъ с'аі фъквтъ твлтъ отържрі фаворітвріе ла ачеста днітрепрінде, пре-кътіе ші ачеса, къ посесорі ші комопеле се леапъдъ де dec-пъгвріе кіарѣ цікі къндъ ар фачо дръмълъ де фіръ ші стрікърі дні пъдірі ші локріле лоръ, ші лакрлале де твлці лаів воръ да пе впнъ преціе дефіптъ, апоі, ка лакрріле прегтітвріе съ се фактъ таі квржпдъ ажкпі ші днітрепітвріа къ тоді воіескъ, ка ачестаа съ се съвжршескъ дніпіт ар фачо де че ва днічепе комасареа въпнрілорд

Дп апэль віторы. Віче-прешедзінталё губерніял, кантеле Енрік
Зікхі ф8 ачі факторыл челв тай патернік ла реэндапеа ачеств
рэсэлгат.

— În Biena se okupă acum ômenii a pregătî o echipă specială din prodătorile Principatelor Dunărene și târgușoare care nu zî ce tercă să se joace totușă să împăiere de către război și relațiile lor cu Orientul.

Bulgaria.

Унгарія аре унік міліонів 692,000 де реформації ші 837,128 евангелішті; роформації сунт шай августи доктірів евангелішті. —

— Жерпалык de Apadă скріе, къ ноза леце комѣпаль din Ծнгарія къпріnde детьрмінъчпнеа, ка тоці шемѣрії комѣпедоръ ші аі четъшілоръ съ се алѣгъ de кътъ комѣпне ші пашай въргтаістръ се ва алѣце din партеа гъверпвлы.

— La cîmpnacîșă k. din Șulgvară a denumită minic-
teriză de către și instrucție de profesorii ne suspendați Măd.
Dip. și I. Hămpea, Anton Bartă din Biena, Petru Ioanovici și
Ioan Petrică dela cîmpnacîșă din Laică.

ARCTPIA.

*Bienă, 14. Септемврē п. Маiestatea Ca се аштептъ пе
18. сéra ȳn Bienă. Din Грацъ порпіръ Маiestъцile Сале ȳn
14. Септ. пе ла 7 бре diminéца ȳртаці de вівателе ші біпекв-
вжптьріле попоралы. Ля кртеа трепвлі фръ ȳptimpiacu de
Архідіччеле Ciucimend, гъбернаторвлі церей, репресжнтанці тв-
тторорѣ пласелорѣ de брапше ті локзіторі, de ȳнѣ пътерѣ шаре
de dame, ші комітатеа четъцέпъ; ші Mai. Ca таңымі ȳn к-
вінте пъріпешті пептрѣ кълдэрбса пріміре че авѣ ȳn Грацъ,
пептрѣ каре ȳptr' ȳнѣ білетѣ de тънъ кътъ гъбернаторівлі ші
таңымі фъкындеші къпоскѣтъ а са рекеноштіцъ. — ȳptre
Фрѣтбоселе шапіфестъчні къпрінде локзіл съѣ ші фестівлі по-
поралѣ ȳртаці de ȳнѣтіи ші фоккѣ артіfічіссе.*

*Bienă, 12. Септемвре п. Деспре кълътория Маиестъциор
Сале соци аичі дела Марббргѣ ачёстъ депешъ телеграфікъ: „Ma-
iectatea Ca ч. р. apostolikъ шi Maiectatea Ca Імператéca аж
соситъ сънътошъ аичі шi фръ пріиміл de командантълъ de корпъ
Ірінчіе Лихтенштайн шi губернаторълъ din Стірия днltre не'вче-
татъре маніфестаціоні de бъкъріе a попорблгі акърсъ аичі din тозе
пърциле да префектъра ч. р. Ende се deceunace осніцілъ пентръ
Лиадції бопеді.*

— Дела Венециа, ѿ Italія аўстріакъ, се скріе, къ швіці-
палітатеа дѣ аколо а прымітѣ фундаментальнага офіціаль, кашкъ не
ма днічепутвлѣ лаўпі лаў Noешбре а. к. ворѣ кълъторії Маіестціле
Сале аколо.

Тогъ аша се читеште, къ дн 23. Септ. въ денi Maiestatea
Са Імператорътъ на Конопрѣ дн България.

Ла ракірпі de бъкate ші totъфеллъ de гръзще din пъстърі, зм ші de картофі ші напі се ворд лза de 1 вадръ астріакъ de ракъ (Meisch) къте 18 кр. ш. к. La rakірпі de поме симъбесе, към тере, пере, кόрне, фръгърі, към ші de ръдъчніе ші естърі dela берърі къте 12 кр. ш. к. Dela ракірпі de тексіме треберо de binъ) къте 9 кр. ш. к. La ракірпі de поме къ симъре петрооъ, към персечі, череше ш. а., апои de binъ дрождій, тъстъ ші тъстъ de поме къте 18 кр. ш. к. Еаръ а ферълъ de винарсъ din рафинъріле de захаръ ші din цирспрі ѿте З фрі. ш. к. de 1 вадръ астріакъ.

Акчиселе ачестеа дпсъ се фицелегъ пътнай ашса, докъ аз-
холилъ че се квприде фп віпаресрі ва авеа шаі изгілік ка
 $2\frac{1}{2}$ градбрі (дпстъ Алкохолометралъ de 100 пърци) ші пышал 12
градбрі кълдбръ дпстъ термоизмералъ Ромбріанъ; еаръ дела гра-
блъ $52\frac{1}{2}$ пъпъ съб 65 се за пътні къте З фр. 45 кр. ші дела
5 пъпъ ла $77\frac{1}{2}$ къте 4 ф. 30 кр., дела $77\frac{1}{2}$ пъпъ ла 90 къте
ф. 15 кр. ші дела 90—100 къте 6 ф. т. к.

Bienal. Adășcările la dăjde (bîră, conțruieștiune) peptru și operierea trebuie înceloră partikulară a le cîiekărăi deră, cum și despuțivăriilor sărbătoare ne anălă administrativă 1857 se re-
zolvă din noă ne fiorină de dăjde peptru fiocără pără și
probă cărătoră.

Австрія de жос	(An Biela	15	кр.
	(центръ юнитъ	16	"
" de сас	. . . . .	24 $\frac{1}{4}$	"
Салцбрюкъ	. . . . .	26	"

Стирія	.	.	.	.	.	20 $\frac{3}{4}$	кр.
Карпінія	.	.	.	.	.	23 $\frac{1}{4}$	"
Карпіолія	.	.	.	.	.	24	"
Істрія	.	.	.	.	.	16	"
Гюрцьк ші Градіска	.	.	.	.	.	20	"
Тірольк ші Форальберг	.	.	.	.	.	10	"
Боемія	.	.	.	.	.	15 $\frac{3}{4}$	"
Моравія	.	.	.	.	.	15	"
Сілезія	.	.	.	.	.	13	"
Галіція ръсърітеноші Лемберг	.	.	.	.	.	40	"
„ апскенъ къ Краковіа	.	.	.	.	.	40	"
Бжковіна	.	.	.	.	.	28 $\frac{1}{4}$	"
Далмачія	.	.	.	.	.	8	"
Пешта ші Бода	.	.	.	.	.	40.	"
Пожонь	.	.	.	.	.	40	"
Oedensхрѣ	.	.	.	.	.	40	"
Кашавія	.	.	.	.	.	40	"
Opadia mare	.	.	.	.	.	40	"
Apdeалбл	.	.	.	.	.	25	"
Кроація ші Славонія	.	.	.	.	.	40	"
Воїводіна	.	.	.	.	.	30	"
Ломбардія	.	.	.	.	.	5 $\frac{3}{4}$	"
Венедія	.	.	.	.	.	2	"

— Есчеленџиа Ca Dn. ministru de култѣ шї інстрокціоне
контѣ Тзно се аштептъ се соческъ din кълъторія че о фѣкѣ да
Боемія. —

Tîr'a romanăscă și Moldaviă

Деспре шіліціа Молдовеи

(Ankeiepe din Np. nr.)

Ачесте 'сі обсерваціїле Непъртніторівлі каре фисоцеск поропка de zi, че вѣ пъблікат'о дн N. сеє 18. Пріп ачестѣ арти-
клѣ цврпаклѣ с'арѣ пъреа днтрѣ кътѣва а не пъртнї, десь къ
тоате ачесте дн відешѣ авѣтъпдссе de ла побіла шісіене че'ші
пропнне ші de ла тітлалѣ че 'л поартъ. Непъртніторівлѣ архп-
къндѣ о скіре ретроспектівъ ni дісвълеште дзпре кътѣ зіче „жал-
піка старе“ а тіліціе, архпкъндѣ тоатъ віна аспира фостілорѣ
Domni M. Стѣрз а ші Г. Гіка, ка впії че п'авеаѣ чеа шаї тікъ
штіпдѣ деспре адміністрапеа тілітаръ, ка пічі сімцішптлѣ Ро-
тънѣ dea къцета каре есте побіла кіетаре а тіліціе; ші тотѣ
елѣ пі аратъ къ фавоареле ераѣ камеа пептрѣ а аїзпне ла Хът-
шпіе, ші къ пътai потабілітатеа фаміліеі се бўкбра de ачестѣ
постѣ.

Къ dekъdepea түлүшіеі аж діңчепеттің de la 1837, къндің не ші dъ о ікоанъ тъпгүйілъ a condatusи aqысілъ лақръторілъ de пъ-тшпеттің.

Къ ретрацерса тутвроръ оғішерілоръ de оәре каре едѣкаціяне ши къпомитінъ а сервісілай ырта пеанъратъ ши къ тінерій біле креекіні п'ад май інтратъ дп сервісіхъ мінітеръ

Къ Хатманії с'аѣ бѣкѣратѣ а аве дп тилішіе оғіцері Фѣкѣдіи сималіі соңдағы, каре апоиѣ аѣ аүпсөч үнелтіе de спекѣладіе а Шефилоръ, dickizindәlice пріп ачеаста дрѣмѣлѣ ла рапгрѣ спекѣлоапе.

Къ лпвъцътвра, тънкареа шї дѣбръкъшіптеа е фъръ de
асетъпаре de проастъ, шї днкеје.

Къ есте гнѣ пътъръ de офицеръ съпериоръ къ лефі ші фъръ
de постъръ.
Ачесте'sъ denкпцъриме Непъртниторъдъ, ші се потъ креде
шептъръ къ се штие къ редакторъдъ сеъ аѣ цвртатъ зпіформа ти-
цие. Вонъ креде даръ авзъръде ші вонъ лъса de о парте
домъжъ.

Domnii Стэрза ші Гіка de п'як авєтъ штінда тілітаръ, аж
врвтъ вроінда ші даторія че лі ішпзнеа діргітатеа лорѣ de а фаче
тотъ ачеа че лі с'як проіквсі ка треїкіторіш ші de фолосіш дп
ратвілд тілітаръ. Се штіе къ съб дъпшій с'як тріміюш дп Рзсія
п'ятеръ de солдаті къ офіцеріи лорѣ спре а дпдъца скоала
тілітаръ, ші астъзі лі аветъ дп капеллішіе, эша'сі D. D.
Колопеллі Міліческ, Кол. Рапеті, Кол. Гр. Іаковакі, Кол. Філі-
ческ, Маюр. Бачинскі ші алці Маюрі ші Капітані. Ачештіа аж
форматъ скоала поастръ ші тотъ съб гзверпътътълд ачесторъ
Domnіторі осъндіш de кътъръ Непъртініторій. D. Колопеллі Скі-
еті аж якратъ кърділе скоале тілітаре ші е'як пчлікатъ дптро-
вкърдасе спре дпвъцътъра солдатілоръ. (Везі Офісвлі din Zim-
бр N. 36 апвлд крептъ) Дақъ формареа ачесторъ персоане ші
коала дптродасе дп аршата пътътейанъ есте реа, ачеаста пъ

амъ възтък съвършилъсъе дъмвъпътъцъри дп дъмбръкъмътъа солдатълъ ши дп а локъндеи лъ? Олифома Пръсіеи ши алате фърътътърдъсъ.

Къ тоатъ пъртънреа че амъ да фостилорд Domnl. нъ вомъ пъте тъгъдъи къ нъ с'а Ѹкътъ съвъ еи аввъзъръ, дпсъ пічъ ѹаръ ши къ тотъ де кътъ еи нъ с'а Ѹлъкътъ педепто есемпъларе дп-тръ стърпъреа аввъзърълорд; къчъ пои дпкъ пі адъчетъ амінте de-degradarea Ѹкътъ . . . . дп фаца фроптълъ ши дп днденпъртъръ din сервідъ; къчъ че е дрентъ лъкомъ ши интъресълъ въпоръ командипъ де рециментъ ауспесъсъ пъпъ аколо, дпкътъ ши п'елеа де чъвътъ пептъръ солдатъ че припъ аутрепрізъ о лъасъ асъпъле, пъсъ а се фрека къ сапонъ, спре аї да лъстъръ пелъ де Пръоа, че се дпдаторисъ а о прокъра тълъци, ши ачеа п'елеа дп локъ де а венъ din хотареа Пръсіеи, пътъи кътъ аѣ Ѹкътъ дроптълъ дела Хершъкъ Іоановічъ векълъ антърепропорд тълътаръ пъпъ ла касар-тъ; се штие къ къ ретрацъръ въпоръ командипъ с'а Ѹкътъ пе-възтъ димпредъ къ тий де галъпъ пъпъ ши kondika де артълъ, деспре каре Непъртъниторълъ нъ вреа се зикъ пітъкъ. Дъмбръкъмътъа ши поставълъ чеъ простъ асъпра къръя астъзъ Непъртъниторълъ стрігъ, нъ е пічідекъмъ таї ръз де кътъ ачелъ патредъ din ани трекъдъ деспре каре нъ се зіче пітъкъ дптръ аввъзърълъ че Ѹтпълъ артъкълъ Непъртъниторълъ.

Дп адвъзъръ атъндои Domnitorii де ар фі фостъ de 10 оръ таї аспри дп педепсіле лордъ, поте къ ръзълъ с'ар фі еекатъ din ръдъчіпъ, ачеста есте о віпъ че лі се поге дпсъші.

Непъртъниторълъ зіче къ оффіцері де брекаре едъкадіе ши къпоштіпъ а сервідълъ аѣ пъръсітъ слъжба, дпсъ се штие din дппротівъ къ таї тоді ачей че ші-аѣ Ѹкътъ едъкареа тълътаръ дп цері стреине дпкъ се афъ дп кадрълъ тълътаръ. Нътеле Domnitorдъ колонелъ де таї овъ потъ слъжі де търтъріе dim-предъ къ алтеле тълте; асемене къ тінері din челе дпты фатіліи се въдъ фігъръндъ дп кадреле еи, прекътъ съпът: Маврокор-датъ, Гика, Стърза, Костъкескъ шчл. шчл.

Dékъ din сімпії солдатъ астъзъ дп тълъцие аветъ оффіцері, аста нъ требае съ револтезе пе Непъртъниторъ каре поге ар претинде а пъне о баріръ де тълте дптръ рошълъ побілъ ши рошълъ de жосъ. Мерітълъ аїль дрентълъ сеъ словодъ ши аввъзълъ пътъи съ се дпкътъшезе; ліпсъскъ къ тогълъ аввъзълъ, ачестъ ръз че ni сакъ сімпітълъ де побілътъе торалъ ши каре din бтепії чеи таї капабілі аї сочітъшезе, фаче пътъи піште дефътъ-торі аї еї, ліпсъскъ дхълъ чеъ дпжоштъ аї ліпгъшіре каре астъзъ ловеште къ пічорълъ ачеста че одатъ съръта. Ачеста че щера претинде дела солдатълъ постръ: есте дпмлінреа даторіп-діе тългаре къ сімпіене, есте сімпітълъ чеъ побілъ де ро-тълъ, есте івъреа са де патріе, есте крепинга стіндадълъ че аѣ жъратъ.

Гъбернътълъ побстръ ши падіа е тъндътъ къ ачесті сол-даді де ши двъре къмъ зіче Непъртъниторълъ ліпсідъ де дпвъцъ-търа тълътаръ, ръз дпартамътъ, ръз хръпіцъ ши ръз фтъръкацъ, дп апълъ 1854 аѣ артътъ лъши къ штие пъзи крепинга жъратъ цері ши къ командипъ лордъ ешидъ нъ din сінълъ поблесеи, че din алъ тълдітъе ераѣ вредній лордъ шефъ.

Нътеле Філіпескъ, Лапга, Іанковічъ нъ се потъ віта, еї аѣ мерітътъ де патріа лордъ каре іаѣ ши дпобілатъ.

Армата постръ дпкъръндъ ва фі кіематъ де а дпмлін фіп-діи таї тарі, тошентълъ сосеште къндъ таріпіле цері аѣ съ се лъръскъ, ши паза лордъ, паза гврълордъ Денъреи ва фі партеа дрептъ а са.

Форменесе даръ солдатълъ постръ дп школа адвъзъратълъ сімпії падіоналъ, дештептесе дп тръпълъ съфънта даторіе че о аре кътъ цера са, кръсъсе департе де школа аввъзърълордъ, а-ръте і се рапгълъ пътъи пе калеа търтълъ, ши атъпчі вомъ фі тъндіпъ де солдатълъ постръ.

О реформъ есте неапъратъ ка ши връпенда дппрецирълордъ; пе лъпгъ о школъ кадециалъ дп къръндъ аре а се чере-ши вна пастікъ. Съ нъ дефътътъ трекълъ пептъръ ирсентъ, каре ши ачеста дп фаца віторілъ ва рътъне въз трекътъ.

Вомъ дпкея даръ дппрециръ къ Непъртъниторълъ стрігъндъ съ се кърто аввъзъръ, ла о парте къ фаворълъ; дпсъ тогъдатъ вомъ адъоце: жосъ къ каломпіа де пе стіндадълъ „Непъртън-иторълъ.“ — (Din „Zimber.“) D.

Iashii. Двиъ къмъ ведомъ Старецълъ топъстіреи Neamțulъ Пъртълъ Архімандрітъ Dionicis е къзъ din Стърдіе ши се а-лесе алтъ Старецъ дп локъ. — Маї пе ларгъ ворвеште Zimberulъ ши Стъеаза Денъріи деспре ачеста, ла каре пе вомъ рефітоарче ши noi. —

— Дп цінътърълъ Фълчъ ши Галадіи аѣ венітъ норі мапі де локъсте. —

Cronica strâna

Прінчіпателъ ши въпіреа лордъ факъ тълътъ дърре де капъ жърпалиордъ. „Оест. Zeit.“ скріе акътъ, ка впъ че дефині-тівъ дела Константинополе, къ Авотріа, Франца ши Търчіа с'а дпцелесъ дп ідея прінчіпаль, къ адекъ впіреа Прінчіпателордъ n'ap фі de темпоре, ши къ фойе енглесе каре віаса де о то-нархіз рошъпесъ акътъ со еспрітъ дп къвітъ дпдоітъръ. Dec-пре рецрессітъа попорълъ дп Прінчіпате дпкъ скріе, къ ачеса ві фъръ дпдоітъ аша компъсъ, дпкътъ о респікаре солідаръ а допінделордъ ши а воіпдіи попорълъ нъ се поге аштента де-ла еа. —

Деспре Болградъ се скріе, къ Рвоа с'а дпдплекатъ алъ лъса, дпъ претенсіа комісіоне, ла теріторіялъ Молдовеи.

ТБРЧІА. Konstantinopolе. Депеше телегр. dela Кнополе din 1. Септембръ дпштіппізъ, кътъ рашій дешертаръ авіа пашалікълъ Карсъ ши дпкъ рептъбрсеръ търчілордъ, еаръ еї се ретра-серъ ла Александраполе. Рашій дпші реставръ къ таре пепр-цетъ че Ѹтъціле ши фортьрецеле де пе таілътъ търеи пегре спре Кахкасъ ши Черкасіа. —

Порта стъ къ тогъдадінълъ, ка лецеа де пресъ din Moldova съ се десфіпдезе, дптръ асеменеа ши пептърка прівіділъ де коръвіе де датъ кълітанълъ Mania пе Прътъ ши Сіретъ съ се ре-трагъ. Чі жърпалие din Іашъ се апъръ къ тогъ енергіа дпкон-тра ачестордъ ловіръ але Пордеи. —

ІТАЛІА. О Фоіе репантъ пъблікъ ппктеле впей поте ко-лективе каре о аѣ датъ апъсініи ла гъбернълъ неаполітъ. Ачеле съпътъ:

1) Pedikarea dominatіонеи арвітрапе а полісіеи ши а педеп-селордъ din партеа еї.

2) Дпбъпареа adminістраціонеи політіче, модіфікареа жъде-къціи ла дпкъсіціоні ши ла прочедъреле осждітъръ.

3) Pedikarea комерцълъ че заче аморцітъ ши а indus-тіріеи пріп ръдікъръ де банкъръ ши instіtutъ de creditъ.

4) Ампестіе пептъръ еміграціи тогъ, карій вордъ да акте де съпнре, ши репостареа лордъ дп дрептъріе автє.

ЕЛВЕЦІА. Репресітътъе пръсіанъ ла гъбернълъ реп-блікапъ а дппътъшітъ ачестівъ о потъ din каре се веде, къ Пръсіа нъ се леапъдъ де дрептълъ ла претенсіоніле сале асъпра Naienbъргълъ; гъбернълъ репблікапъ дпсъ респінсе ачеле пр-тепсіоні пріп протестъ. Акътъ вордъ дпчепе поте діпломатіе ши дп кавса ачеста, каре с'а ресколітъ пептъръ ши дп фавбреа прінчіпілъ тонархікъ.

БОЛТА ДЕ ФЕРДІШ МАРФЪ de ШОРТМВЕРГА (Nürnberger Waarenhandlung) а лъ

Adolf Bönnches & Comp.

Дп Cтрада Соксілордъ Nr. 11

се афъ де въндътъ тогъ тарфа лъватъ дела Кінн ши Клок-нер, прекътъ: кътъ deosеvіte, дротъ де Фердіш ши de арамъ, пі-сълце, тортаре, фере де кълкатъ, kandelabre, такжтърі, машіне ши торі де кафеа, ваке сімълъціе, заре, іст्रітъмтъ де месе-рі, месарівъ, къръміръ ши птітіарі атътъ дп тікъ кътъ ши дп таре къ предъріе ефтіне. (2—3)

Кърсъріе ла върсъ дп 19. Cent. к. п. сътъ ашеса:

Адіо ла галвіні дппертъшти	8 ¹ / ₄
” ” арцінтъ	104 ¹ / ₈
Липретътълъ 1854	108 ⁷ / ₈
” ” чезъ падіоналъ din an. 1854	85 ¹ / ₁₆
Овалігашіле металічесъ веікъ de 5 %	83 ¹ / ₁₆
Липретътълъ de 4 ¹ / ₂ % dela 1852	—
” ” de 4% detto	65 ³ / ₄
Сорділе dela 1839	128 ¹ / ₄
Акцизъе ванкълъ	1079